

Aalisarnej pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx.xx 2015-imeersoq

(Inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanermut akuersissutit tunniunneqartarnerat ingerlaannartarnerallu pillugit allannguutit)

(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Aalisarnej pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Partii Naleqqamiit saqqummiussamut soqutiginarumut oqaaseqassaagut.

Aalisarnermut inuussutissarsiuteqarnermut tunngasut minnerunngitsumillu aalisarnermut akuersissutinik pisassanillu pissarsisinnaaneq aalisartorpassuarnik ajornartorsiutigineqarput, allaat ilaqutariit inuussutissarsiornikkut aningaasarsiorsinnaanikkullu periarfissaarulluinnarlutik unerartiinnarneqartut ajorluinnartumik killiffeqarput, allaat ilaqutariit inuuniarnikkut artorsinneqartut ikigisassaangitsut nassuerutigineqartariaqarpoq.

Aalisarnej piniarnerlu nunatsinni inuussutissarsiutitta pingaarnersarigaat eqqarsaatigissagaanni taakkununnga sullissineq pitsaanerulluinnartariaqartoq Partii Naleqqamiit oqaatigissavarput. Aalisarnermik piniarnermillu ingerlatsisut tulluusimaarlutik inuussutissarsiumminnik ingerlataqarnissaat aqutissiuuttariaqarparput, inuit aalisartukkormiut nikallorsaannarlugit neriutaarutsillugit sullinneqarsinnaanngimmata.

Aalisarnikkut inuussutissarsiorneq nunatsinni pitsaasumik ingerlassasoq Partii Naleqqamiit kissaatigilluinnarparput, Aalisarnermut Naalakkersuisoqarfeqassaagut ineriartornermut aporfilersuinngitsumik, tamannami ukiuni kingullerni misigilluartarparput: Kalaaleqatigut ineriartorusukkaluartut periarfissaqartitaanatik unittuinnartarmata. Taamaattumik Aalisarnermut Naalakkersuisoqarfeqassaagut aporfilersuinatik ineriartornermut aqutissiuussisumik aporfeqarpatalu aporfinnik piaasussamik.

Ukioq kingulleq avaleraasartuut eqqaaginnarsinnaavagut. Nunaqavissut kalaallit aalisartut arlallit periarfissamik atueqataallutik ineriartorusukkaluartut alloriarnissaannut periarfissinneqanngitsoortut, akerlianilli aalisartuiunngitsut pisassinneqartut, taamaatut pisoqarnera akueriuminaappoq, soorunami aalisartuiit periarfissinneqannginnerat itigartitaanerallu takullugu Partii Naleqqamiit tulluusimaarnanngilluinnarpoq.

Aalisartut piniartullu tamakkiisumik inuussutissarsiuteqartut allaat aalisarsinnaanermut akuersissummik pissarsisinnaajunnaarsimapput. Tassuuna takuneqarsinnaavoq qanoq aporfissalersuitigaluta aalisartunik inunnillu imminnut pilersorusuttunik mattussuisugut.

Inuttut pisinnaatitaaffiigaasutut misigisimasut ilaqutariit allaat ilaqutariinnik pilersuisut aalisarsinnaanermut akuersissummik arsaartorlugit. Taamatut aaqqissuussineq kanngunarluinnarpoq akuersaarneqarsinnaanngivipporlu aaqqiivigineqartariaqarlutillu aalisarnermut allagartassaannik periarfissillugit piaartumik tunineqartariaqarput.

Qaleralinniarnermut akuersissutit qaleraleqarfinni aalisartunik piniartunillu annaaneqarsimasut pineqartunut uterteqqinneqarnissaat suliarineqartariaqarpoq.

Taakkuinnaanngillat aamma sinerissami saarulleqarfinni saarullinniarnermut akuersissummik pissarsisinnaanngitsut piaartumik tunineqarnissaat isumagineqartariaqarput. Tunitsivinnillu saarullinniarfiusuni atugassarititaasut pitsanngorsarluinnartariaqarput. Tunitsiviit imak killilersuitigipput allaat tunitsiviit ilaanni ullormut 2 tons taamaallaat tunineqarsinnaallutik. Umiatsiaararsortumut ullormut annerpaamik 100 kg-t tamakkua pissutsit akuerineqarsinnaanngivipput.

Pissutsit pitsaanerulersinneqartariaqarput tassa tamakku tunitsivitsigut siuarsaanissat suliariniartigit akuersissutinik kikkut pissannginersut kikkullu arsaarneqassanersut suliarinnaarlugit.

Taamatullu qaleralinniarfinni aalisariutit pisassakitsut aamma aaqqiiviginissaat ilanngullugu isummorsorfiusariaqarpoq, ilumoorsinnaanngilarmi aalisariutinnguit ukiumut 24 kg-nik pisasaqartissalugit, tamakkua aalisartunik susinnaajunnaarsitsisut kanngusunnaqaat akuerineqarsinnaanngiivillutillu.

Akuersissutinik pissarsinissamut Naalakkersuisut allanngortitaat tassalu 30-t ataallugit ukiullit aalisarnermi akuersissutit tunineqarsinnaanngorlugit atuukkaluartoq suli amerlasuut tunineqarsimannngillat. Aammalu 30-t qulaallugit ukiullit tuniumaneqannginnerat akuersaarneqarsinnaanngivippoq. Tassami ilaqutariit pilersuisussaraluatik soriarsinnaanatik isiginnaartuinnartut inissinneqarnerat inuttut assorujussuaq nakkaatigisarmassuk tamannalu akuersaarneqarsinnaanngilluinnarpoq.

Ilumoorsinnaanngilarmi aalisartuungitsut pisassanik pisiortorlutik aalisartunik inangiillutik aalisartunngortinneqarnerat. Uffalu aalisartut tamakkiisumik inuussutissarsiortut akuersissummik arsaarlugit.

Aalisartut susinnaajunnaarsinneqarnerat aammalu aalisariutiminnik motoriirlutik aalisarsimannngitsut akuersissummik piaaffigineqarnerat akuersaarneqarsinnaanngilluinnarpoq, tassami qanoq ilillutik ESU-mut akilersugassatik akissaqartissinnaagamikkitt? Soorunami akissaqanngivipput inuunerminnilu nanertorneqaatissaminnik nammagassinneqarlutik.

Akuersissutit pineqartup siusinnerusukkut akuersissutip assinganik pigisaqarsimanissaa kiisalu ukiup siuliani atorneqarsimanissaanik tunngavilimmik aalajangersaanissaq kisiat tunngaviutissallugu Partii Naleqqamiit isumaqatiginngilluinnarparput.

Tassami assersuutigalugu umiatsiaararsortup motooriarsimanini imaluunniit umiatsiaaqqamik annaasaqarluni ukiup siuliani atorsimangippagu taava arsaaneqarnissaa qanittuararsuanngussasoq takusinnaavarput, taamatullu inatsimmut ikkusissoqassappat taava inuusuttut inersimasullu aalisartut nunaqarfimmiut amerlasuut mattunneqartussaapput.

Taakkuinnaanngillat umiatsiaqanngitsut ukiukkut sikukkut aalisartartut aamma periarfissaarutinneqassapput nutaamik aalisarlutik aallartinniarunik. Taamaattumik inuit inuussutissarsiorsinnaaneratt mattunneqassappat aalisartukkormiut arlallit soriarsinnaajunnaarlugit inissinneqassapput tamannalu akuerineqarsinnaanngivippoq.

Aalisagarpassuarnik oqaluttuarpugut aalisarfiillu atorneqanngitsut qaleraleqarfiit saarullinniarfiusinnaasullu annertusiartuinnartut aalisartunik misilittagaqarluartunik oqaatigineqartarput tamannalu uppersaatissaqartoq aamma takussutissaqarluarmat.

Qineqqusaarnerit arlallit peqataaffigisarpagut tamatigullu oqaluttuarpugut akuersissutinik arsaarneqarsimasut tunineqartariaqartut 2009-mili taamatut oqalulerpugut kiisa ullumikkut 2015 tikipparput taamak oqalulluta.

Taava oqaatsit tamakku qaqugu timitalerneqassagamik qunugineqarpat aalajangersaanissaq oqartoqarniarli, tassami inuit neriorsuinnarneqarsinnaanngillat asuli neriulussinnartillugit

Taamatut oqaaseqarluta Partii Naleqqamiit Aalisarnermi Ataatsimiititaliami suliarineqarnissaa innersuussutigaarput.

Hans Enoksen